

CUPRINS

PROLOG.....	2
DESPRE PROIECT.....	4
PROGRAMUL DE BURSE.....	5
REZULTATE MENTORAT	6
REZULTATE TUTORAT	10
CALIFICARE ȘI RECALIFICARE	11
TESTIMONIALE	12
LECȚII ÎNVĂȚATE	51
MESAJ PENTRU BURSIERI	54
EPILOG	55

Mircea Toma

Președinte ActiveWatch -
Agenția de Monitorizare a Presei

Locomotiva de vise

Eram la Cluj-Napoca cu prilejul unei întâlniri de promovare a burselor potențialilor candidați. Invitată să-și relateze experiența de bursieră, una dintre studente a evocat un episod din copilăria ei și a povestit despre insistența cu care bunica ei încerca să o convingă să nu meargă la școală: „fata mea, nu merge că n-are rost: românii sunt mai deștepți, n-ai ce să cauți tu acolo”. Nesupunerea a fost una dintre cheile succesului tinerei, dar argumentul bunicii are forță emblematică pentru o problemă pe care programul nostru și-a propus să o atace: aspirația profesională a copiilor romi.

Ce răspunsuri îți permit copii romi să dea la întrebarea „Ce vrei să te faci când o să fii mare?”. Speranța are nevoie de repere, de câteva exemple de reușită. Cunoașteți vreun medic rom? Noi nu am găsit niciunul care să-și asume identitatea etnică de rom. Oare mai are rost să-ți înalți privirea la înălțimea acestei profesii dacă nu există nici un co-etnic care să fi răzbit atât de sus? S-ar schimba ceva dacă ar apărea o generație de profesioniști romi în domeniul medical?

Proiectul nostru s-a născut din dorința de a elibera visele copiilor romi de neîncredere. Și iată că astăzi există câteva sute de tineri care se apropie de

un statut profesional de prestigiu. Două sunt condițiile necesare pentru ca ei să devină locomotive de aspirație profesională. Una este să fie buni profesioniști - de aceea programul nostru îi ajută cu burse numai pe acei studenți care au rezultate bune și foarte bune. Cealaltă este să rămână romi. Sunt convins că așa cum există peste un milion de romi absorbiți în populația generală, - romi deveniți români sau maghiari sau turci sau orice altceva – există și medici care „au fost” romi. Ei bine, speranța noastră este ca bursierii noștri să rămână romi și după ce vor avea un statut profesional de prestigiu. Copiii lipsiți de speranțe au nevoie să le arate bunicilor lor că există medici romi.

DESPRE PROIECT

Proiectul **O generație de specialiști romi în domeniul medical** susține accesul tinerilor romi la educație academică în domeniul medical și combate abordările stereotipe cu privire la dezinteresul persoanelor de etnie romă pentru educație și pentru practicarea de profesii care necesită un înalt grad de calificare. În cadrul proiectului a fost dezvoltat programul integrat de burse și dezvoltare personală **Profesioniști romi în domeniul medical**.

439 de tineri de etnie romă din România, interesați să urmeze o carieră în domeniul medical, au devenit bursieri în cadrul programului, în anii academici 2011-2012 și 2012-2013. Au fost selectați tinerii cu rezultate academice deosebite și cu o motivație puternică. De asemenea, peste 1500 de membri ai comunităților de romi din România au fost consultați în cadrul proiectelor de voluntariat inițiate și implementate de bursierii programului.

Proiectul este implementat în România, la nivel național, de **ActiveWatch - Agenția de Monitorizare a Presei**, în perioada ianuarie 2011 – decembrie 2013.

Parteneri în cadrul proiectului sunt Fundația Roma Education Fund România, Asociația Medicilor Reziidenți, Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate – SASTIPEN și Open Society Institute.

O generație de specialiști romi în domeniul medical este un proiect cofinanțat din Fondul Social European, care continuă, într-o formulă extinsă, activitățile din cadrul programului Roma Health Scholarship Program (RHSP). Acest program s-a desfășurat în România în perioada 2008-2011 și a reprezentat o inițiativă fără precedent în Europa Centrală și de Est.

În prezent, implementatorii proiectului își propun să identifice parteneri la nivel local pentru continuarea activităților programului, prin dezvoltarea de proiecte locale cu un număr mediu de 2 – 5 beneficiari. Comunitățile și autoritățile locale implicate în susținerea dezvoltării academice a tinerilor romi vor beneficia în viitor de muncă calificată a acestora în cadrul comunității.

Programul de burse și dezvoltare personală Profesioniști romi în domeniul medical are misiunea să încurajeze performanțele academice ale tinerilor romi care se pregătesc pentru o carieră în domeniul medicinei. În perioada 2011-2013, tinerii de etnie romă au fost susținuți în cadrul celor două componente de pregătire, în funcție de etapa educațională a fiecăruia:

❖ **MENTORAT pentru cei care studiază în domeniul medicinei**

Studentii mediciniști, elevii școlilor postliceale sanitare și medicii rezidenți au participat la sesiuni de pregătire teoretică și practică susținute de mentori, medici cu diferite specializări. Mentorii i-au îndrumat pe tinerii romi în procesul de studiu, oferindu-le consultări gratuite pe teme academice de interes medical. În plus, tinerii romi selectați au participat la tabăra de advocacy, au dezvoltat și implementat proiecte de voluntariat în cadrul comunităților sărace și au primit burse anuale.

❖ **TUTORAT pentru cei care doresc să studieze în domeniul medicinei**

Elevii din ultimul an de liceu și absolvenții de liceu care nu și-au putut continua studiile au participat la sesiuni de pregătire în regim gratuit la materiile biologie și chimie/ fizică. Cursurile au fost axate pe programa pentru admiterea în unitățile de învățământ superior cu profil medical și au fost realizate de profesori de specialitate. În plus, elevii și absolvenții selectați în program au participat la tabere de motivare și au primit burse lunare.

Cele mai importante rezultate ale anilor academici 2011 - 2012, 2012-2013

164 de studenți ai facultăților de medicină, farmacie, stomatologie, elevi ai școlilor postliceale sanitare și medicii rezidenți de etnie romă au devenit bursieri și au beneficiat de sesiunile de pregătire teoretică și practică acordate de medici cu diferite specializări.

275 de elevi și absolvenți de liceu romi au beneficiat de burse și de sesiuni de pregătire la biologie, chimie și fizică pentru susținerea examenului de admitere în cadrul instituțiilor de învățământ superior din domeniul medical.

Peste 1400 de persoane provenind din comunități sărace au beneficiat de consultații gratuite oferite de bursierii proiectului și de mentorii lor.

Mentorat 2011 - 2012

 86

În primul an de derulare a programului de mentorat au fost admiși 86 de candidați: absolvenți de liceu, elevi ai unor școli postliceale, studenți și medici rezidenți.

 81

La finalul primului an de mentorat, 81 de beneficiari au promovat Programul de Burse și Dezvoltare Personală

 1

Un bursier a încheiat anul academic 2011 - 2012 cu media 10.

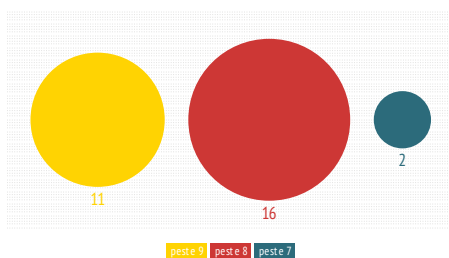
 21

Alți 21 de bursieri au avut media finală peste 9.

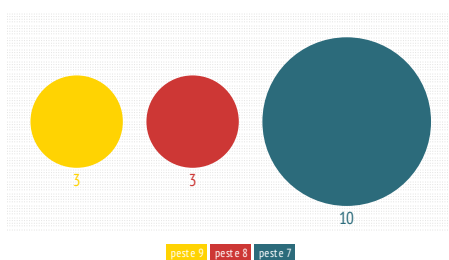
 34

Aproape o treime dintre bursieri au încheiat anul de studiu cu medii peste 8.

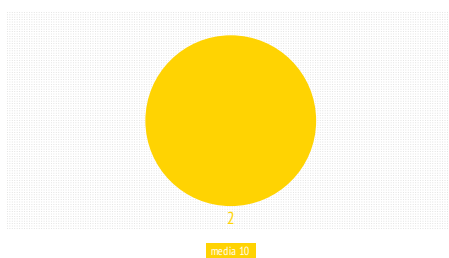
elevi postliceală

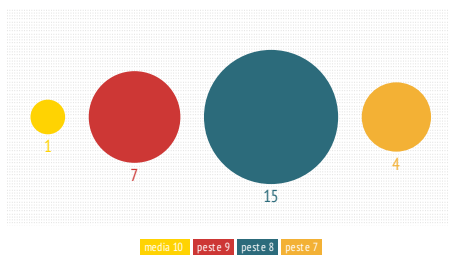
absolvenți de liceu

medici rezidenți

studenți

Mentorat 2012 - 2013

 160

În cel de-al doilea an de implementare a Programului de Burse și Dezvoltare Personală au fost admiși 160 de mentorați.

 152

152 dintre mentorații admiși au întrunit criteriile de performanță academică impuse de program și au finalizat cu succes Programul de Burse și Dezvoltare Personală.

 6

Șase bursieri au încheiat anul academic cu media 10.

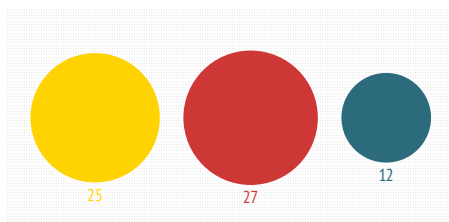
 39

Aproape 40 de bursieri au terminat anul școlar cu medii ce depășeau nota 9.

 52

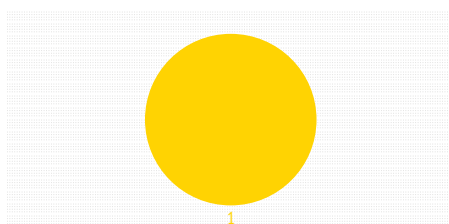
Mai mult de o treime dintre cei mentorați au obținut medii finale peste nota 8.

elevi postliceală

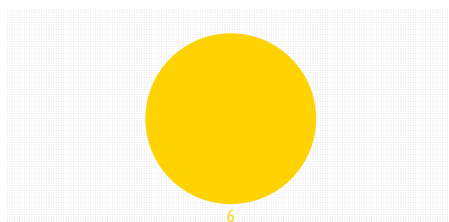
peste 9 peste 8 peste 7

masteranzi

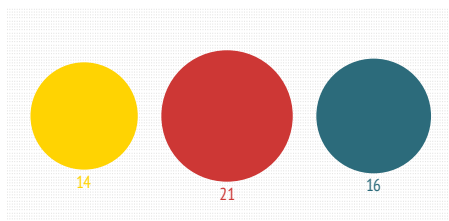
peste 8

medici rezidenți

media 10

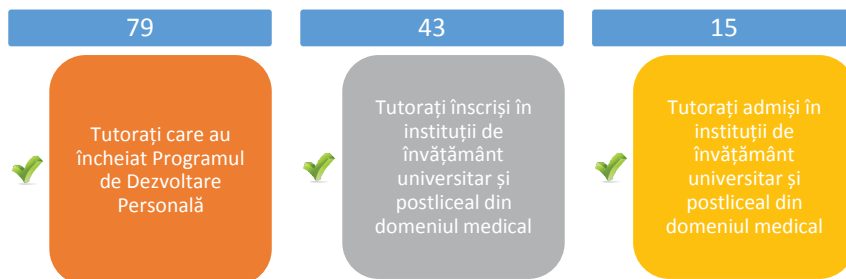
studenți

peste 9 peste 8 peste 7

Create infographics [infojam](#)

Tutorat 2011 - 2012

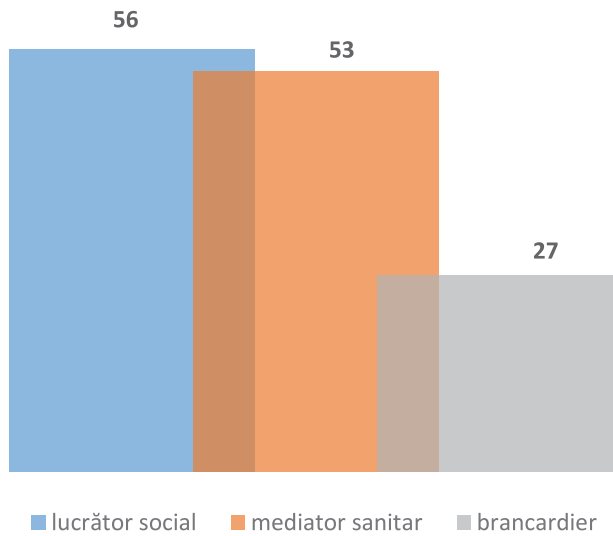

Tutorat 2012 - 2013

CALIFICARE / RECALIFICARE

Număr persoane instruite în programul de calificare/recalificare
2013

Damian Drăghici

Senator

Consilier al Prim Ministrului

Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă

A fi om ține de fiecare. A pleca în viață, de cele mai multe ori, cu dezavantajul de a fi de etnie romă și a trebui să dovedești că ești în primul rând OM este o mare provocare, o mare onoare și cu precădere o mare responsabilitate. A avea șansa de a deveni cadru medical, de a-ți dubla calitatea de OM cu responsabilitățile asumate prin depunerea jurământului și a face acest lucru cu fruntea sus și fără să duci „povara” vreunei apartenențe la un grup etnic defavorizat, reprezintă o ONOARE.

Această ONOARE, împreună cu faptul că sunteți OAMENI sper să vă ghideze în munca voastră viitoare și să nu uitați că și cei asemeni mie, vouă, etnici romi, dar care nu au avut șansele noastre, sunt tot OAMENI și au nevoie de RESPECT. Respectându-i pe ei vă veți câștiga încet-încet respectul fiecăruia din jurul vostru. Pe al meu îl aveți. Ține de voi să cultivați și să păstrați respectul semenilor voștri.

Nu pot decât să vă urez baftă!

Irina Ursu

realizatoarea emisiunii „Și eu m-am născut în România”

Prima TV

În 2011 o întâlneam pe Corina Stanciu, una dintre bursierele-vedetă ale programului „Profesioniști romi în domeniul medical”. Interesul meu, ca realizator al unei serii de interviuri-portret cu persoane de etnie romă, sub titlul „Și eu m-am născut în România”, era de a oferi ceea ce s-ar numi un exemplu de bune practici. Mă orientam în demersul meu către indivizi, pentru a pune în valoare eforturile acestora de a obține succesul în contextul social românesc. În cazul Corinei Stanciu accentul s-a mutat, parțial, către contextul care a transformat-o pe adolescenta care provenea dintr-o familie mixtă (tatăl de etnie romă și mama majoritară) în Studentul Anului 2011 la Categoria Medicină (distingție acordată de către Fundația Voluntari pentru Idei și Proiecte). Corina a avut cel mai mare punctaj la momentul admiterii în proiect, a publicat lucrări de specialitate și a participat la conferințe internaționale din domeniu.

Povestea Corinei, multiplicată, am descoperit-o în alți doi bursieri - Corina Văduva și Florin Dumitrache. Și ei mi-au vorbit despre dificultatea de a se muta în București, lipsurile de acasă și greutățile pe care, fără ajutor, nu ar fi putut să le depășească pentru a avea o carieră “ de elită”.

Sunt doar trei cazuri, pe care le-am cunoscut îndeaproape, iar acum trec la un alt context. De la practicanții medicinei preventive până la medicii din camerele de gardă am auzit, de multe ori, că pacienții romi pot fi o problemă,

că au un comportament specific, că nu înțeleg de ce trebuie să fie asigurați pentru a avea parte de tratament sau de ce nu este eficient să se prezinte la spital, la Urgență, cu întreaga familie. Limitată pe cât ar fi la un stereotip - acela al romilor săraci, needucați sau (auto)segregați, părerea aceasta dă seama de o realitate obiectivă, deși parțială. Adaug la aceasta date statistice, care indică faptul că un procent considerabil din populația de etnie romă nu beneficiază de asigurări medicale. Acestea sunt doar două premise de la care putem pleca pentru a argumenta necesitatea existenței unui corp de profesioniști romi, declarați, în domeniul medical. Corina Stanciu povestea: „Una dintre cele mai urâte experiențe a fost să fiu internată într-un salon în care copiii de etnie romă erau legați de paturi. Mi-am dorit și eu să devin medic și să pot să ajut alți oameni, să fac lucrurile așa cum ar trebui făcute”. Este un argument suficient.

Mai departe, cine ar trebui să preia responsabilitatea unui program atât de extins, care implică niște costuri foarte ridicate atunci când este implementat în sistem centralizat? Răspunsul derivă dintr-o altă întrebare: unde este mai mare nevoie de medici, asistenți, personal specializat? Peisajul rural românesc, acolo unde trăiesc și mulți dintre romii „aceia”, este lipsit de cabinete medicale, de spitale apropiate, ceea ce transformă prevenția într-un mit. Deci, dacă viitorii profesioniști ar fi identificați, atrași și susținuți la nivel local, probabil că s-ar întoarce, sau ar avea dorința, să profeseze la nivel local. Ceea ce, alături de alți factori, ar creiona imaginea unei altfel de intervenții medicale și educaționale în comunitățile de romi.

Andra Matzal

redactor TOTB.ro

În calitate de coordonator al TOTB.ro, unde am publicat de-a lungul anilor nenumărate materiale în care încercăm să combatem, pe cât putem, rasismul, xenofobia și alte fenomene extrem de toxice pentru „sistemul imunitar” al societății, am întâlnit totodată nenumărate comentarii ale cititorilor, care arată cât de persistente și de adânc înrădăcinate în reflexe sunt atitudinile rasiste. Indiferent cât de multe modele sau exemple pozitive din rândul comunităților de romi am oferit publicului, am constatat cât de fragilă este percepția acestuia. După părerea mea, proiectele de tipul „Profesioniști romi în domeniul medical” sunt de o necesitate vitală pentru „însănătoșirea” pe termen lung a acestei percepții. Cred însă că impactul lor se va face simțit, în măsura în care e susținut de măsuri și politici coerente la mai multe niveluri. Prejudecățile internalizate de o mare parte a societății românești sunt puternic cimentate și e nevoie de multe eforturi sincronizate pentru a transforma aceste realități din cazuri excepționale, în aspecte ale firescului.

În același timp, consider că e nevoie ca astfel de campanii să depășească, pe cât posibil, sfera de diseminare a presei de nișă și a ONG-urilor, atâta vreme cât cea mai mare rezistență la schimbarea mentalității se înregistrează „la firul ierbii.” Prin urmare, pe lângă susținerea pe termen lung a acestui proiect și a altor inițiative similare, în alte domenii de activitate, cred că e necesară o informare cât mai directă a oamenilor obișnuiți, luând în considerare încrederea acestora în sistemul medical. Ținând cont că 53% dintre români

se încred, conform unui barometru recent, în medici, ar putea fi o ocazie bună de promovare a proiectului în cadrul beneficiarilor sistemului medical, pornind de la un mesaj foarte simplu: în ciuda prejudecăților, o persoană de etnie romă îți poate salva oricând viața.

O altă componentă pe care aș vrea să o aduc în discuție se referă, în general, la proiectele care încearcă să construiască imaginea unei elite rome drept contrapondere la discursul dominant negativ despre această etnie. Desigur, încercarea de a înclina astfel balanța în ceea ce privește imaginea romilor este un demers necesar. Totuși, cred că există un mic pericol ascuns în spatele acestui tip de strategie, tradus în stigmatizarea susținută a romilor care nu se încadrează în aceste modele de succes. Dacă cetățenii obișnuiți, mulți dintre ei rasiști, ar fi dispuși să accepte că există și „excepții” în cadrul acesti etnii, nu cred că sunt la fel de dispuși să translateze această „aură” asupra romilor din păturile de jos ale societății.

Una peste alta, cred că „Profesioniști romi în domeniul medical” are cel puțin două componente fundamentale, respectiv șansele de integrare în sistemele educaționale de vârf și posibilitatea de participare la structurile profesionale ale sistemului medical, care se bucură de încrederea cetățenilor majoritari. Consider că educația este singura cale prin care, cu eforturi susținute și răbdare pentru efecte cuantificabile pe termen lung, se poate „sculpta” piatra de moară a rasismului cotidian, care continuă să lase urme adânci în mentalitățile și relațiile sociale în spațiul românesc și, prin extensie, în cel european.

Mariana Sandu

Centrul Romilor pentru Politici de Sănătate
- SASTIPEN

Coordonator al componentei de tutorate în
perioada 4 martie 2010 – 30 iunie 2012

Fostă profesoară de Istorie

De când am fost mică, mi s-a zis că romii nu pot să facă performanță. Am fost așa de ambițioasă încât am arătat că se poate să vii din lipsuri și să compensezi prin propria ta inteligență și prin muncă. Pentru mine e o bucurie să văd că lucrez cu copii care demonstrează că munca lor, disciplina și inteligența îi duc spre un scop bine-definit.

Componenta de tutorat mi se pare printre cele mai importante din proiect - să găsești profesori care vor să se implice. Creezi profesioniști care devin empatici cu comunitățile dezavantajate. Oameni empatici, care revin la comunitatea lor și care, când vor vedea un pacient rom în spital, vor ști că trebuie să-l îngrijească și că trebuie să schimbe și percepția celorlalți medici.

Rolul meu și al asistenților mei a fost să organizăm grupuri de tutorat, după ce aflăm numărul și localitățile de proveniență ale copiilor care voiau să urmeze meditații pentru admiterea la Medicină. A fost o misiune foarte grea, pentru că aveam niște copii dintr-un județ, de exemplu, dar distanțele dintre localități erau uneori și de 100 de kilometri și nu puteam să angajăm decât un tutore pentru un grup de doi până la șase copii și trebuia să știm exact unde ar trebui să-i strângem, localitatea de mijloc unde să se întâlnească.

Fiecărui profesor trebuia să-i punem în vedere că un criteriu pentru angajare sa în proiect era să ne pună la dispoziție o sală de clasă, meditațiile să fie tot într-un mediu formal, nu acasă la profesor. Așa că fiecare grup avea nevoie

de un profesor activ într-un liceu, care, pe lângă calitățile profesionale, să facă un demers destul de consecvent pe lângă directorul școlii pentru a le pune cursanților la dispoziție o sală de curs, uneori sâmbăta și duminica.

Am avut profesori extraordinari de implicați, unii plâneau dacă copiii nu luau testele. Am avut o doamnă la Urziceni care preda chimie și ar fi făcut ore peste salariu și program pentru ca un copil să intre la facultate, i se părea extraordinar că mama acelui copil lucra cu ziua să-l ajute să devină medic.

Au fost copiii care m-au impresionat extraordinar. Unii au venit de la profil Uman și tot au reușit la admitere. Alții au arătat că poți să faci pregătire de calitate pentru un scop atât de nobil precum cel de a intra la Medicină în condițiile în care poate nu ai ce mânca acasă. Din punctul meu de vedere, jos pălăria pentru un astfel de tânăr, mai ales că rata națională de promovare a Bacalaureatului, aceea de aproximativ 45%, a rămas constantă în ultimii ani.

Mulți copiii romi nu au unde să-și facă temele – e o singură cameră în dependență, nici măcar n-au un birou, au poate doar o masă în casă pentru toată familia. Și nu au toți un părinte care să stea lângă ei să-i ajute. Mă uit la fetița mea, care are posibilitatea să vină la mine să-mi ceară ajutorul, dar am cunoscut elevi ai căror părinți erau analfabeți.

Pregătirea suplimentară este necesară, dar statul nu cred că va face acest lucru, atâta timp cât politicienii se gândesc că pregătirea suplimentară trebuie să intre în salariul standard al profesorilor și nu iau în calcul mediile din care vin copiii, familiile din care vin, diferențele de statut, de nevoi, de sănătate.

Deseori, copiii romi sunt mai realiști și vor ca lucrurile să se întâmple mai repede, se maturizează mai repede și vor să-și ofere singuri ceva, să ia mai puțin de la părinți, și asta nu doar în familiile cu dificultăți.

Clara Matei

Asociația Medicilor Rezidenți din România
Coordonator activități de mentorat

Proiectul a fost foarte relevant, în primul rând datorită mentoratului și burselor pe care le-au primit tinerii, pentru că fără ale nu ar fi putut să atingă rezultatele academice obținute.

Bursa fără mentorat nu își are sensul. Fără un mentor care să supravegheze toată activitatea academică a studentului o bursă nu-și are nicio relevanță. Facultatea de Medicină e foarte scumpă și pentru un rom și pentru un nerom. Dar, în primul rând, aceste burse nu au avut un caracter social, ci unul strict academic. Fără atingerea unor indicatori de performanță precum participarea la conferințe internaționale, competența de a redacta un abstract pentru un articol științific sau de a-ți face un portofoliu științific ce ți-ar putea asigura continuarea carierei academice, nu poți face asta.

Sistemul de mentorat este inovația acestui program, pentru că, la ora actuală, nu există sistem de mentorat în România. Există sistemul clasic cu profesor și asistent de curs. Mentorul presupune o atenție ținută pe un anumit student și vine cu experiența lui care este mai apropiată de anii de facultate. Majoritatea mentorilor au fost bine selecționați, sunt medici rezidenți și au trecut prin toate aceste etape.

Dacă excludem romi și neromi din imagine, avem un exemplu de proiect despre cum să faci învățământ de calitate în medicină. Avem exemple clare cu oameni care au făcut performanță și nu doar în cadrul acestui proiect, ci și în proiecte anterioare, susținute de Open Society Institute Budapesta. O avem pe Diana Pîrjol, care acum este la Cambridge, pe Corina Stanciu care a primit nenumărate burse Erasmus, avem studenți bursieri care și-au luat rezidențiatul și acum sunt, la rândul lor, mentori. Au putut să vadă, la rândul lor, cât de mare este responsabilitatea de mentor și cât de variate sunt problemele studenților pe care îi ai sub îndrumare.

Vom promova în continuare acest model, pentru că încercăm să convingem autoritățile locale și Ministerul Sănătății și Ministeru Educației să facem împreună o strategie plecând de la aceste rezultate. Noi am demonstrat că acest model de mentorat chiar funcționează și produce rezultate bune. Fără continuitate ar fi păcat să rămână totul în aer. Trebuie să ne gândim ce facem mai departe. Avem șase medici rezidenți, avem oameni cu CV extraordinar, dar cum rămâne cu ei?

Ana Ciutu

ActiveWatch -
Agenția de Monitorizare a Presei
Coordonator comunicare

„Profesioniști romi în domeniul medical” a fost pentru mine prima implicare într-o campanie antidiscriminare, primul contact cu comunicarea despre etnia romă, dar și primul proiect structural în care am fost implicată. Lista lungă a premierelor poate continua. Nimic nu m-ar fi putut motiva mai bine.

Veneam din universul comunicării comerciale și intram abrupt în povestea comunicării non-profit. La începutul programului m-am temut că lista lungă de premiere nu mă califică pentru misiunea care urmează. După ceva vreme am aflat că este mai interesant să comunic despre oameni decât despre produse și că reacțiile publicului la comunicarea antidiscriminare sunt veritabile - și cele pozitive, și cele negative. Lumea se bucură sau se revoltă, se emoționează sau se împotrivește, își deschide sufletul și mintea

sau devine și mai rezistentă la schimbare. Asta face lucrurile mai dificile, dar și mai frumoase.

Programul de burse se oprește pentru moment, încheind cei trei ani de finanțare europeană. Foștii bursieri sunt azi în etape academice diferite, cei mai mulți dintre ei având mulți ani de studiu înainte. Sunt mulți cărora nu le va fi ușor să continue în lipsa unei burse. Știam că vom ajunge la acest moment, așa că, din 2012, am început colaborarea cu autoritățile publice. Una dintre cele mai importante reușite a fost introducerea burselor medicale și a conceptului acestui program în proiectul de Strategie a Guvernului României de incluziune a cetățenilor români de etnie romă din perioada 2014-2020. Acest lucru ar putea garanta permanența și stabilitatea programului, după adoptarea Strategiei.

Un medic rom poate părea în România anului 2013 un lucru ciudat. Contează că e rom? Punându-mi întrebarea asta îmi dau seama că exista un lucru care leagă inseparabil două lumi aparent polarizate: rasiștii și activiștii pentru drepturile minorităților. Și pentru unii și pentru ceilalți contează. Din motive diferite, dar contează. Mi-aș dori să știu că nu ne desparte mult timp de clipa în care un medic rom va fi doar medic. Pentru mine ar fi un semn de normalitate, un semn că discriminarea este pe cale de dispariție.

Daniel Rădulescu

Președintele Centrului Romilor pentru
Politici de Sănătate - SASTIPEN

În spitale, comportamentele cadrelor medicale sunt discriminatorii față de pacienții de etnie romă și față de pacienții săraci. Dacă ești rom și mai ești și sărac, de multe ori zici să te ferească Dumnezeu de sistemul medical.

Taberele de advocacy din proiect au avut două obiective: să-i determinăm pe tinerii romi care intră în sistemul medical să pledeze pentru schimbarea comportamentului colegilor lor neromi față de pacientul de etnie romă, și să-i încurajăm să-și asume identitatea. După zece zile plecau din tabără încrezători și cu putere de convingere.

Cursurile sunt extraordinar de frumoase, copiii sunt extraordinari, sunt dornici de cunoaștere, vin cu un bagaj minim de cunoștințe și pleacă cu un bagaj uriaș care trebuie fructificat. A trebuit să schimbăm comportamentul și imaginea de sine a unui copil care toată viața lui a fost învățat să fie român, dar, când a ajuns în societate, societatea l-a respins dacă avea visul să ajungă doctor.

Ideea a fost să intri în școală și în spital și să schimbi comportamentele prin intermediul unor modele pozitive, al unor tineri care să demonstreze prin exemplu personal că pot fi profesioniști indiferent de culoarea lor. Dacă interacționezi direct cu omul, îi schimbi comportamentul, oamenii ajung să accepte diversitatea și multiculturalitatea.

Am vrut ca tinerii să vină cu noi în comunități, să vadă ce înseamnă munca cu oameni nevoiași. Altfel nu pot să înțeleagă problemele. Oamenii au nevoie să fii empatic cu problemele lor, să te pui la nivel cu ei.

„Pe hârtie” am fost formator, dar, în calitate de lider al organizației mele, am avut ca sarcină să veghez asupra bunei implementări a proiectelor din organizația asta, pe care am construit-o de la zero. Punem preț pe echipă, nu pe orgolii personale.

Cerasela Bănică

Roma Education Fund Romania

În sistemul educațional academic nu există un pachet de măsuri complementare pentru a susține tinerii din grupurile dezavantajate, cum ar fi scutirea de la plata căminului sau a taxelor de școlarizare, care sunt foarte mari în învățământul universitar medical. Mai mult, sistemul educațional academic continuă să se focuseze pe metode de predare și învățare tradiționale, ignorând metodele inovative de acumulare a cunoștințelor, care ar pregăti mult mai bine studenții pentru piața muncii. Apoi, adaugi și ceilalți factori care influențează slaba participare a studenților romi în învățământul universitar, vei realiza câte obstacole sunt pentru a se crea „O generație de specialiști romi în domeniul medical”.

Proiectul acesta a adus un pachet de servicii care a răspuns nevoilor de mai sus și anume: măsuri de susținere a tinerilor romi prin burse, metode

alternative de învățare cum ar fi mentoratul, combinarea informațiilor culese din timpul orelor de curs cu testarea în practică a cunoștințelor (participarea la unele operații și consultarea pacienților), dar și intervenții voluntare în comunitățile de romi, accentul fiind pus pe oferirea de informații medicale care să ajute pe populația romă să identifice simptomele anumitor boli, oferirea de consultații medicale gratuite și altele. Iar ultimul ingredient care a contribuit la clădirea profesioniștilor romi în medicină a constat în cursurile de formare în advocacy prin care au dobândit abilități și cunoștințe pentru a susține schimbarea accesului la serviciile medicale de către populația romă din interiorul sistemului medical.

Inițial, bursierul rom era confuz, imatur, neliniștit, stigmatizat, lipsit de încredere de sine și temător, pentru ca apoi să devină încrezător în propriile decizii, mai curajos, interesat în studiu, competitiv și relaxat.

George Grădinariu

mentor în proiect

Absolvent UMF Grigore Popa, Iași, și al
Facultății de Fizică

Medic rezident anul 2 Chirurgie
Cardiovasculară, Spitalul Parhon, Iași

Pentru mine, cel mai important a fost să-i ajut pe tinerii romi din programul de mentorat să se perfecționeze în cariera lor. Ei practic sunt modele pentru alții din comunitatea lor.

Sincer, nu cred că etnia e un obstacol, mai degrabă poate fi un obstacol sexul pentru o fată care vrea să facă chirurgie, de pildă. Sunt mult mai multe

prejudecări în sensul ăsta prin spitale. Dar, dacă ești dedicat și bine pregătit, poți să treci peste barierele astea.

Cred că ar trebui ca personalul din spitale, eventual asistente, infirmiere, nu neapărat medici, cineva să cunoască alte limbi, inclusiv limba romani, și trebuie să ai pe cineva în serviciu care să cunoască o limba de circulație internațională. Așa cum ar trebui să fie în spitale traininguri pentru cei cu dizabilități neuro-auditorii, adica pentru surdo-muți, măcar semnele de bază să le învățăm. Nu există o chestie organizată, eu am învățat limbajul semnelor în timpul liber.

Ovidiu Mitu

mentor

Medic rezident Cardiologie, anul I Institutul de Boli Cardiovasculare, Iași

Nu numai studenții de la mentorat au aflat lucruri noi, cât și eu, am văzut cum este să lucrezi cu o categorie care este defavorizată. Ce mi-a plăcut foarte mult este faptul că sunt niște studenți foarte ambițioși și dornici să practice o profesie grea și nobilă. Cu siguranță toți vor profesia. Faptul că au intrat la facultatea de medicină nu este un lucru ușor și sunt sigur că vor avea ambiția să și termine și să profeseze.

Marius Rădulescu

Coordonator al componentei de tutorat în
perioada 2012 – 2013
Centrului Romilor pentru Politici de Sănătate
- SASTIPEN

Am fost aproape de copii, am fost și în tabere și am sprijinit echipele de formatori. Ce a fost bun în programul ăsta a fost că s-a oferit o oportunitate pe care mulți nu o au: s-au făcut meditații gratuite, în jur de 60 de ședințe, au fost și bursele, și am făcut tabere în care s-a pus accent pe managementul carierei, comunicare, stimă de sine, leadership.

Tinerii au nevoie de sprijin. De orice tip de sprijin. Unii chiar merită să primească ajutorul ăsta. Am vrut să formăm specialiști în domeniul medical, nu oportuniști. Marea mea satisfacție e că am ajuns la capăt, am atins indicatorul.

Doar în Macedonia statul s-a implicat într-un proiect asemănător. Pentru Ministerul Educației de acolo e un interes să aducă tineri la facultatea de medicină. La noi, Ministerul Educației se zbate în delir din punct de vedere financiar, nu are capacitatea de a susține un astfel de demers.

Alina Călin

medic rezident medicină chirurgicală
Spitalul Clinic de Urgență Sfântul Spiridon,
Iași

E absolut ceva normal să fii de etnie romă și să fii medic, asta nu mi se pare o reușită. Nu pentru asta vreau să fiu apreciată, ci pentru pentru reușitele profesionale, pentru ceea ce fac. Vreau să demonstrez că sunt un medic de etnie romă la fel de bun și pentru pacienți romi și neromi. M-am adaptat majorității, dar trăiesc totuși în lumea mea, a minoritarilor, a romilor.

În clasa a XII-a fratele meu a avut un accident de mașină, a fost în stare gravă. A stat cam două luni în spital și șase luni acasă. Așa a apărut primul impuls de a urma Facultatea de Medicină. N-am făcut deloc pregătire, am încercat să învăț singură, mi-am cumpărat cartea de teste pentru admitere. Terminasem liceul pedagogic, la un profil de învățătoare-educatoare, care nu avea nicio legătură cu ce voiam să fac, fiindcă bineînțeles că nu s-a axat pe biologie, chimie - materii de bază pentru admitere. Și, totuși, din dorința de a reuși, m-am înscris, am dat admiterea, unde am și promovat. Și m-am ambiționat să și rămân și să-mi continui studiile în acest domeniu, iar de la an la an am fost și mai motivată să învăț, nu pentru note, ci pentru faptul că voi lucra cu oamenii și va trebui să-i însănătoșesc.

Chirurgia mi se pare cea mai interesantă, trăiesc pentru asta, am o satisfacție. Îmi place foarte mult, dar este și foarte greu. Bursele m-au ajutat financiar să-mi continui studiile, altfel mi-ar fost aproape imposibil să mă întrețin. Ca să te dezvolți profesional, trebuie să investești în tine, în cursuri, cărți, atlase, manuale care sunt destul de costisitoare. La început, părinții au fost oarecum

fără speranțe, deși s-au bucurat, s-au gândit că e o facultate costisitoare și nu o să pot să mă întrețin. Mama e casnică, suntem cinci copii, iar tatăl meu lucra șofer pe curse lungi, dar s-a îmbolnăvit la un moment dat, s-a operat și nu a putut lucra. Uneori aveam bani doar să vin și nu aveam cum mă întoarce, am făcut naveta zi de zi. Familia a fost primul meu sprijin, frații, surorile, ei au fost cei care au luptat pentru a continua. Din an în an era din ce în ce mai greu, asta pentru că am aprofundat foarte mult, am ales o specializare complicată, care necesită o dezvoltare profesională continuă. Mai mult, sora mea mai mare a terminat Jurnalism, are 29 de ani, și inițial a dat admiterea la Medicină, dar nu a promovat. După ce a terminat Jurnalismul, a lucrat un an la o televiziune de aici, după care și-a dat seama că nu e ceea ce-i place. Eu eram deja studentă în anul al III-lea și am încurajat-o să dea la Medicină și am ajutat-o să învețe, am venit cu materiale didactice, și a reușit, e în anul șase acum.

Ceea ce am văzut în spital m-a surprins și m-a dezamăgit, concepția asupra celor de etnie romă și prejudecățile. Multe cadre medicale pe care le-am întâlnit au avut foarte multe probleme cu pacienți de etnie romă și au anumite prejudecăți. Dar treptat simt că o să-și schimbe opinia, asta îmi și doresc, în ceea ce mă privește și-au schimbat-o deja. E greu să supraviețuiești ca rom într-o majoritate, mai ales în domeniul ăsta, pentru că mulți oameni au niște preconcepții bine definite. Dar le-am demonstrat că rom nu înseamnă murdar, hoț, incult.

Aș vrea să fac astfel încât să nu mai existe discriminare în spitale, să nu se mai interneze pacienții selectiv în gărzi, în urgențe. I-aș primi pe toți pacienții de etnie romă pe care alți doctori poate îi refuză. Tratament diferențial nu există între pacienți în spital. Dar cazurile care se pot amâna, se amână când e vorba de etnia romă, dacă nu e maximă urgență se preferă să se amâne.

Eu am ajuns să cred că cea mai mare discriminare în rândul romilor e în spital și de cele mai multe ori am primit o explicație care nu mi se pare logică: că ei nu înțeleg tratamentul și că, dacă fac o complicație care nu ține de tratament, dau vina pe medic și se creează o relație tensionată cu medicii, că

romii nu înțeleg, sunt superstițioși, exagerează, sunt răutăcioși. Există și frica față de cei de etnie romă, pentru că unii medici au trăit situații când au fost amenințați ulterior, urmăriți.

Am ajutat de foarte multe ori ca medicul primar să colaboreze frumos cu pacientul de etnie romă. Am avut paciente de etnie romă pe care le-am ajutat să colaboreze cu medicul curant și aveau mai multă încredere în mine decât în medicul curant, deși eu sunt medic rezident. Dacă doctorul curant le dădea un tratament, așteptau o confirmare de la mine. Au venit căldărari cu care am colaborat bine, mă întrebau unii medici ce le fac de se succesc, de au încredere în mine.

Anumite tradiții nu știu dacă toți medicii le înțeleg. Au fost situații când veneau femei rome la spital și nu voiau să se dezbrace în fața unui medic bărbat și medicii se enervau. Nu m-am ferit niciodată că sunt de etnie romă și nici nu o să mă feresc, din contră. Eu regret foarte mult că nu m-am dus în prima zi de serviciu în haine tradiționale. Eu cred că există mulți medici romi în sistem, dar nu și-au recunoscut identitatea din cauza mediului. Eu nu am trăit în comunitate, dar am făcut limba romani la școală, am fost și la olimpiadă. Vorbesc în limba romani cu pacienții romi și aproape că nu le vine să creadă. Mi-aș dori să-i încurajez pe cei de etnie romă să-și croiască niște cariere onorabile.

E greu să fii femeie de etnie romă în domeniul ăsta, trebuie să te lupți continuu, trebuie să mă culturalizez continuu, să dau dovadă că și noi suntem la fel pe Pământ. Am impresia ca mulți zic că sunt țigan și nu trec peste prima concepție. Să mă ferească Dumnezeu de greșeli, că poate aș fi vizată, s-ar considera că am confirmat stereotipul. E o luptă continuă. Dacă o să-mi ajute Dumnezeu să ajung unde îmi doresc, sunt sigură că în spital or să se schimbe lucrurile. Vreau să fac doctorat și să înaintez ca asistent și, de ce nu, profesor universitar. Mai durează până să fiu profesor universitar, de obicei îmi văd lungul nasului, dar toate au un început.

M-am gândit să plec din țară doar ca să mă specializez, dar să vin înapoi, să fac ceva aici. Trebuie să-mi perfecționez engleza medicală. În timpul facultății am avut o bursa Erasmus-Socrate, am studiat un semestru în Spania, la Universitatea de Medicină din orașul Valladolid.

Când eram mică, voiam să devin Avocatul Poporului, voiam să fac Dreptul. Ce m-a dat înapoi e că, în profesia asta, ca să câștig, trebuie să mint. Asta m-a dat înapoi, pentru că nu-mi place. Am fost foarte dezamăgită când eram mică, până să intru la liceu. În general copiii vin cu lecția învățată că „țigani sunt răi”, „țigani fură” și probabil de aceea era distanța asta. Mi se spunea în față că *unde mă cred, în mahala la mine?* Un profesor m-a învățat că erau oameni sub nivelul meu de inteligență dacă, în loc să facă apel la argumente raționale, mă jigneau. Dar nu generalizez. Colega mea de bancă era româncă, fiica doamnei directoare, care a terminat masterul la Cambridge, era prietena mea cea mai bună. Depinde foarte mult de educația venită din partea părinților până când copilul poate să facă diferența. În liceu oamenii nu mai aveau viziunea asta, mă strigau cu drag „țigăncușa”.

Nu am simțit nici un fel de discriminare în sistemul universitar și niciodată nu m-am ferit că sunt de etnie romă. Colegii au fost surprinși și foarte curioși de tradiții, de familia mea, de cum am reușit. Lucrez cu oameni care sunt la un anumit nivel, colaborează cu mine, și nu simt o anumită distanță, din contră, sunt oameni care vor să mă ajute să mă dezvolt.

Am avut un pacient din neamul căldărarilor care s-a operat la noi și care a venit la spital cu toată familia, cu bunici, frați, surori, cum suntem noi, uniți. Și ce mi-a plăcut la ei a fost că m-au ascultat și au avut încredere în mine, mi-au oferit șansa de a avea încredere în mine. Când i-am văzut, mi-am adus aminte cum a fost când a avut accident fratele meu, și noi eram toată familia la spital, ne făceam griji enorm. Aveam 18 ani și parcă voiam mai mult din partea medicilor și, din dorința de a-l vedea sănătos, mi se părea că putea fi și mai bine îngrijit.

Ceilalți medici sunt acum foarte relaxați când au de-a face cu pacienți de etnie romă. Altădată și-ar fi închipuit că sunt agresivi, deși ei doar își făceau griji pentru cei dragi lor, asta e și ideea. Pacientul în general nu are cunoștințe medicale și nici familia lui și nu-și dau seama ce înseamnă că medicul și-a dat toată silința și de aici apar multe probleme. În rândul romilor ar trebui să fie multe cursuri în care să se discute despre anumite subiecte de bază din domeniul medical. Mulți sunt așa dezamăgiți și nu au speranța ca au și ei drepturile lor, nu sunt în cunoștință de cauză. Mă bucur să arăt că noi, cei de etnie romă, nu suntem doar piese de șah care pot fi mutate după bunul plac al majoritarilor. Îmi pare rău că nu pot să fac mai mult, dar deocamdată sunt prea mică. Tot negativismul m-a determinat să lupt, să continui, nu vreau să renunț. Aici mă regăsesc, aici simt că e scopul meu, cu bune și rele.

Doctor Alexandru Grigorovici

Spitalul Sf. Spiridon, Secția Chirurgie

Cei care vor să practice Chirurgia trebuie să înțeleagă că înainte de 40 de ani nu pot spune că au ajuns la un nivel suficient de calificat. Activitatea maximă a unei persoane care face această specialitate este între 45-60 de ani. Pot să vă spun că, în 20 de ani, am pregătit mai mult de zece rezidenți care acum sunt chirurghi de foarte bună calitate și dintre aceștia unul singur mai este în țară. Cred că nu există explicații, este trist acest lucru, sunt oameni în care s-au investit muncă, bani, foarte multe lucruri, și acum îi îngrijesc pe alții, în alte părți, și îi îngrijesc la un nivel foarte bun.

Acum este prima dată în cariera mea când am de-a face cu o rezidentă de etnie romă și vreau să vă spun că este surpriză mai mult decât plăcută. Alina Călin este o persoană extrem de devotată Mediciniei, este extrem de civilizată și luptă cu niște concepții care nu sunt tocmai în regulă. Alina cu siguranță va avea un post de chirurg în România.

Cu cât cei care fac parte din această civilizație vor începe tot mai mulți să învețe, să se licențieze, eu cred că lucrurile se vor schimba, iar ideile preconcepute că tot ceea ce înseamnă cetățean român de etnie romă este rău trebuie să dispară. Ideea acestui proiect este excelentă și nu numai pentru domeniul medical, ci și în alte domenii. Lucrurile cred că vor merge în bulgăre de zăpadă.

Adina Corobuță

25 de ani

Medic rezident anul I, specializarea Nefrologie

Spitalul Parhon din Iași

Încă din clasa a opta mă gândeam că am să urmez o profesie în domeniul medical – mă gândeam să aleg între farmacie și medicină. Îmi place să ajut oamenii și mă bucură atunci când fac ceva pentru sănătatea lor, e important să ai o oarecare contribuție în starea de bine a unui om, mai mică sau mai mare. Mă înțeleg destul de bine cu pacienții, încerc să fiu cât de amabilă pot și să-i fac să-și înțeleagă afecțiunile și nevoile și să manifeste complianță la tratament.

Foarte multe sacrificii am făcut să pot merge la facultate. Am renunțat la mare parte din timpul cu prietenii, timpul liber s-au redus considerabil. Toți ceilalți studenți terminau facultățile până în mai – iunie și plecau la mare, dar, la Medicină, noi eram la facultate și în iulie. A fost mult de învățat.

Uneori poate că nu ai așa mare grijă de sănătatea ta, o lași pe planul doi, pentru sănătatea altora. Au fost multe nopți pierdute cu învățatul, stres, examene, rezidențiatul. Și partea financiară a fost unul dintre punctele care aveau de suferit, pentru că alți prieteni deja lucrau în timpul altor facultăți, dar eu trebuia să mă dedic studiului într-o mai mare măsură. Cei mai mulți dintre prietenii mei sunt tot în același domeniu cu mine și, atunci, ne-am încurajat unii pe alții, am tras unii de alții la examene.

Familia m-a susținut, mi-a înțeles stresul, nevoia de liniște și spațiu, am avut noroc din punctul ăsta de vedere. Am un frate mai mic și o soră mai mare. Sora a terminat Informatică Economică și lucrează ca inginer software la o multinațională și fratele a terminat Dreptul și Mecanica, e la master la Mecanică și intenționează să plece cu o bursă Erasmus. Tatăl a fost inginer mecanic, acum e decedat, și mama a fost învățătoare, între timp s-a pensionat.

Am fost cu Erasmus în Franța în anul cinci, timp de șase luni, și a fost o experiență interesantă. Cel mai util pentru mine a fost că am văzut ce înseamnă alt sistem medical. La noi nu sunt întotdeauna medicamente și instrumente necesare, pe când acolo, ca medic, iei decizia și ai totul la dispoziție. La noi nu poți uneori să-ți faci meseria la randament maxim din cauza aparaturii care te încurcă.

Programul acesta m-a ajutat pentru că am avut mentori care mi-au orientat oarecum cunoștințele. Dacă am avut o nelămurire în orice domeniu, m-au ajutat, a fost foarte util să am ajutorul ăsta necondiționat. Iar cele trei tabere de advocacy din proiect mi-au dat încredere în mine, m-au învățat să-mi susțin punctul de vedere, și asta are o importanță majoră în orice domeniu, dar mai ales în domeniul medical.

Nu cunosc medici romi cu experiență și îmi pare rău pentru asta, chiar aș fi interesată să iau legătura cu medici de etnie romă mai mari decât noi. Bineînțeles că există, cu siguranță.

Asumarea identității etnice e o decizie personală. Cred că, dacă nu îți asumi identitatea, există o problemă undeva, probabil cei care ascund asta au avut mult de suferit, probabil că o văd ca pe un defect. Cred totuși că ar trebui recunoscut acest aspect, e o chestie de apartenență. Asumându-ți, în primul rând faci pace cu tine însuți. Dacă nu există conflicte interioare, totul merge mai bine. Dacă tu ești o persoană fără resentimente, poți lua toate deciziile corecte, în momentul în care ești împăcat cu tine însuți și nu ai situații conflictuale.

Personal, nu m-am confruntat cu atitudini diferite în domeniul medical. Colegii mei sunt oameni educați, care au discernământ și își pot exprima opinia, nu e nevoie să recurgă la prejudecăți. Dar cred că e o relație mai tensionată în relația medic – pacient rom la toate spitalele, nu există excepții prea mari din punctul meu de vedere. Unii pacienți sunt primiți foarte urât la medic, sunt tratați ostil de cadrele medicale inferioare medicului.

Cred că ține de educație. Poți gândi orice, dar activitatea pe care o desfășori nu trebuie să fie influențată de concepțiile tale. Și mai cred că e vorba și de controlul de sine. Dacă țipi la un pacient și ai o ieșire mai colerică, ține și de controlul tău interior. Poate că nu toată lumea are sau a dobândit stăpânirea de sine necesară, dar orice relație conflictuală generează turbulențe în jur. Și, pentru ca actul medical să se desfășoare în condiții optime, trebuie să existe înțelegere între pacient și cadrul medical, de dragul actului medical măcar.

Pe viitor, aș vrea să lucrez tot în Iași. M-aș gândi să plec pentru o scurtă perioadă de timp, nu *à la long*, ci pentru o perioadă determinată, cu o bursă, pentru a acumula experiență pe care să o folosesc aici. Familia mă reține în primul rând și datoria morală pe care o am față de cei care m-au format aici.

Sfatul meu pentru tinerii care vor să urmeze Medicina este să se gândească de două ori, pentru că este o facultate care cere foarte multe sacrificii materiale și resurse de energie. Dacă nu ai resursele necesare, îți este foarte greu și există riscul să abandonezi și să pierzi ani din viață. Dar, dacă asta le place și asta vor, le spun să facă orice să-și îndeplinească visul.

Alexandra Constantinescu

Studentă în anul al II-lea la Facultatea de Farmacie din Iași

Altă profesie nu aş crede că mi s-ar potrivi. Atunci când eşti farmacist, o persoană bolnavă vine întâi la tine şi este foarte important sfatul pe care îl oferi.

În vara din clasa a XII-a am găsit acest proiect care am crezut că este un mare sprijin pentru mine. Am beneficiat gratuit de meditaţii săptămânale la chimie şi a fost destul de greu să recuperez atâta materie, dar am avut noroc de o doamnă profesoară care m-a ajutat foarte mult. Şi soţul acesteia, domnul Cantemir, chiar dacă nu făcea parte din proiect, m-a ajutat şi dumnealui.

Am primit chiar şi o bursă de 200 de lei pe lună şi, când obţineam media 9 la testele săptămânale, aveam bursă dublă. Am fost admisă la facultate cu media 9,19, nu am avut restanţe, am terminat anul cu media 8,20. Ai mei au fost alături de mine în orice moment, m-au încurajat. Au fost foarte fericiţi că am fost admisă cu această medie şi sunt bucuroşi pentru mine că urmez ceea ce îmi doresc. Cred că dacă nu aveam sprijinul părinţilor mei, nu aş fi reuşit, nu cred că aş fi ajuns aici. Ei dintotdeauna m-au încurajat şi ne-au inoculat şi mie şi fratelui meu că educaţia este cea mai importantă. Ei nu au avut posibilităţile materiale pentru a urma o facultate şi şi-au împlinit visul prin noi. Mama este laborantă, iar tatăl meu acum este şomer, a lucrat la o firmă de de instalaţii gaze. Fratele meu a terminat anul trecut masterul şi acum este inginer în Braşov.

După ce am intrat la facultate, am continuat cu programul de mentorat de care beneficiaz şi astăzi. Avem un îndrumător, pe doamna doctor Cristina Bânţu, medic ORL-ist la Spitalul de Copii Sf. Maria din Iaşi, cu care o colegă de

la facultatea de Medicină și cu mine ne întâlnim de două ori pe săptămână. Este un sprijin profesional, a avut grijă să ne introducă în această lume, să ne pregătească pentru ceea ce ne așteaptă, ne-a dat mai multe detalii despre relația dintre pacient și cadrul medical și ne-a introdus în viața spitalicească. De multe ori când avem probleme la unele materii îi putem cere ajutorul.

Și tot în cadrul proiectului am mai beneficiat și de o tabără de advocacy care contribuie foarte mult la dezvoltarea noastră profesională, deoarece am beneficiat de foarte multe cursuri cu diferiți traineri. Am făcut cursuri de comunicare și de leadership, ne-au fost prezentate problemele de sănătate ale romilor la nivel național, am fost duși într-o comunitate de romi de lângă Piatra Neamț și acolo ne-am întâlnit exact cu problemele oamenilor pe care noi nu le vedem în viața de zi cu zi, am făcut o vizită medicală în comunitate. Aproximativ 100 de persoane au fost în această tabără și am fost împărțiți pe grupe și fiecare grupă a mers în altă comunitate.

Oamenii ne-au povestit că de câte ori au contact cu cadrele medicale sunt respinși, motiv pentru care alții refuză să se ducă la doctor. Am discutat și cu cadre medicale care spuneau că oamenii nu vor să se ducă la medic și spun că nu au bani. Când ne-am întors din vizita în comunitate ne-am împărtășit experiențele din teren și am constatat că majoritatea acestor comunități erau poziționate la marginea satului, nu aveau acces la apă, la infrastructură – detalii care îngreunează viața romilor. Am încercat în acele vizite în comunități să aflăm care sunt problemele medicale cele mai frecvente, iar problemele de sănătate cele mai întâlnite au fost: diabetul, obezitatea și hipertensiunea arterială. După această tabără, am dezvoltat un proiect de voluntariat în alte comunități de romi. Eu am făcut în Brăila, într-o comunitate, alături de doamna doctor care mi-a fost și mentor și alături de altă colegă. Le-am explicat oamenilor despre ce era vorba, le-am luat tensiunea arterială, le-am explicat care sunt valorile normale și ce trebuie să facă când observă schimbări și le-am oferit sfaturi pentru a duce o viață sănătoasă și a respecta un echilibru alimentar.

Oamenii au fost destul de uimiți, pentru că nimeni nu se duce să-i întrebe de problemele lor, nimeni nu le spune ce trebuie să facă atunci când apar simptome ale afecțiunilor. Au fost foarte încântați că am venit și mulți dintre oamenii de acolo făceau parte din familii cu copii care doreau să se ducă la școală și i-am încurajat și pe ei să urmeze această cale pentru a putea fi priviți altfel.

Există soluții pentru orice din punctul meu de vedere, dar trebuie avută răbdare cu fiecare comunitate. În ultimii ani s-au rezolvat foarte multe lucruri și din ce în ce mai mulți oameni înțeleg că trebuie să trimită copiii la școală și să nu îi mai lase să abandoneze studiile.

Fac parte dintr-o familie în care nu se știe limba romani, dar vreau să învăț. Asumarea identității etnice cred că este un lucru foarte important, căci astfel putem schimba percepția oamenilor din jur. În media vedem numai exemple negative de romi care se duc în străinătate și fură și sunt izgoniți. Dacă le spunem celorlalți că și noi suntem romi și oferim un exemplu pozitiv, putem schimba percepția. Am asistat la situații când oamenii din fața mea, dacă aveau o culoare mai închisă a pielii, deși erau curați, erau respinși. Unii oameni zic că romii toți sunt analfabeți, că toți fură, și bănuiesc că de aceea încearcă să-i respingă. Încercăm să demonstrăm că suntem altfel și să combatem stereotipurile.

Consider că nu trebuie să ne victimizăm. Colegii mei știu că sunt pe locurile de romi. La început, unii dintre ei credeau că asta înseamnă că intrăm la facultate cu note mult mai mici și fără examen. Le-am explicat că dăm același examen, cu aceleași condiții, și câteodată putem să avem concurență mult mai mare pe locurile acestea. Unora nu le venea să creadă, unii oameni au ideea preconcepută că romii sunt toți la fel și nu vor să învețe, și au fost surprinși că sunt romi care vor să aibă o profesie cu un înalt grad de calificare, cum e cel de farmacist sau de medic. De aceea este important ca noi tinerii să fim un exemplu pentru ceilalți și să le demonstrăm că este foarte important să mergem la școală. Altfel nu putem reuși, nu este o altă cale.

Mădălina Mihaela Dumitru

UMF Carol Davila București

Indiferent de personalitatea și caracterul individual, romilor li s-a atribuit o imagine negativă, fiind considerați hoți, murdari, leneși. Am simțit și eu lucrul acesta în prima zi de facultate. Dacă colegii mei nu judecau după aparență, nu aș mai fi suferit. Bucuroasă, le-aș fi spus că am urmat cursurile unei școli profesionale pentru a mă integra în societate, iar cei peste zece ani de muncă într-un salon de frizerie dovedesc acest lucru. A urmat o perioadă în care am continuat studiile, în paralel cu serviciul, pentru a avea o diplomă de Bacalaureat.

M-am căsătorit la 20 de ani, iar copiii au venit pe lume șapte ani mai târziu. După nașterea fetițelor, mi-am dat seama că masajul terapeutic și recuperarea medicală sunt foarte importante, având urmări pozitive într-un timp scurt. Prin urmare, după câteva cursuri urmate, învățând foarte bine anatomie, m-am hotărât să mă înscriu la Facultatea de Asistente Medicale și Moașe.

Primul pas spre evitarea discriminării este cunoașterea. De aceea, participarea în acest proiect m-a ambiționat să mă perfecționez. Congresele și conferințele de la Chișinău, Cluj-Napoca, Novi Sad mi-au dat șansa de a mă afirma. Tabăra de Advocacy de la Piatra-Neamț m-a făcut să mă simt mândră de originea mea și totodată să aspir „la mai mult”.

În urma participării la acest proiect, sunt mai sigură pe forțele proprii și conștientizez că mă pot integra social, dar și economic, prin desfășurarea unei meserii.

Vă mulțumesc!

Gabriel Găitan

Student la UMF Iași în anul al II-lea
Voluntar la Serviciul de Ambulanță Spitalul
Sf. Spiridon, Iași

Medicina de urgență mă pasionează cel mai mult, vreau să fiu la timp unde este nevoie. Am avut un caz de familie când unul dintre verișorii mei avusese un accident rutier și a durat aproape o oră până a ajuns salvarea la noi în comunitate. Am rămas așa marcat că nu s-a mai putut face nimic și am vrut să schimb acest lucru și să fac ceva pentru semenii mei. Și am dorit să le demonstrez majoritarilor că și romii au potențial și pot aspira la profesii ce implică un grad mare de pregătire. Mi-aș dori să îmi practic aici meseria, în România, pentru că consider că aș acorda o șansă romilor de a primi serviciile medicale de calitate.

Cred că ar putea schimba vieți acest proiect, ne-ar da o șansă nouă tuturor și ar putea forma o clasă de elită de profesioniști romi cu ajutorul căreia să schimbăm percepții, să nu mai întâlnim prejudecăți și acuzații la adresa romilor. Am avea mai multe exemple pozitive și lumea și-ar pune un semn de întrebare. Mă deranjează că în media sunt promovate cazuri cu romi care dau în cap, nicidecum cazuri când un rom dintr-o familie defavorizată a ajuns la Medicină.

Daniela Bîrsanu

studentă în anul IV, UMF Craiova

Mă gândeam la această meserie încă din liceu. Fiindcă profilul meu a fost total diferit de ceea ce ar presupune această meserie, toată lumea din jurul meu m-a descurajat. Am renunțat la idee, mi-am obținut diploma de învățătoare-educatoare și am primit un post în învățământ, însă undeva, în colțul sufletului, mi-aș fi dorit să fac Medicina. Am lucrat un an la o grădiniță, timp în care m-am pregătit cum am putut eu mai bine pentru admitere și am reușit să obțin nota 9,35. Mi-a fost foarte greu în primul an deoarece am continuat și cu jobul pe care îl aveam pentru a mă susține financiar. Nu puteam ajunge la cursuri, iar în sesiune a fost un coșmar.

Când am primit bursa „O generație de specialiști romi în domeniul medical” am renunțat să mai lucrez pentru că îmi doream să nu mai pierd nimic. Voiam să merg la cursuri, să urmez practica, să fiu prezentă la toate lucrările, să mă implic mai mult și să fiu pregătită pentru meseria de farmacist. Drept dovadă am încheiat ultimul semestru cu media 9,80. Mi-aș dori să fiu susținută în continuare pentru că altfel ar trebui să fac o serie de compromisuri care m-ar împiedica să fac ceea ce îmi place.

Mi-a fost de foarte mare ajutor faptul că am avut un mentor care a avut răbdare și bunăvoința de a mă ajuta și de a mă înțelege. Am cunoscut oameni noi, colegi minunați cu care am stabilit relații de prietenie și cu care mi-aș dori să colaborez și profesional.

Acum sunt în anul IV, iar relațiile cu profesorii și colegii sunt foarte bune. Primesc ajutor de câte ori am nevoie și simt că sunt apreciată pentru efortul pe care îl depun pentru a fi mereu printre cei mai buni.

Adrian Angiuc

Voluntar la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sfânta Maria”, Iași

Am 25 de ani, am făcut trei ani la Colegiul de Radiologie și Imagistică din UMF Iași, sunt în anul doi la masterul de Bioinginerie Clinică și fac voluntariat la Spitalul de Copii Sfânta Maria. Mama este și ea asistentă laborant în același spital și ne-a crescut singură de când aveam zece, respectiv 12 ani. Am crescut într-o familie mai modestă, săracă de fapt, și acest lucru m-a determinat să-mi doresc să devin cineva. De mic se zicea „uite țiganul ăsta” și, pe parcursul trecerii anilor, am schimbat mentalitatea tuturor celor din jurul meu prin faptul că eram ambițios.

Vreau să activez ca tehnician de radiologie și imagistică, adică să fiu cel care face radiografiile, pentru că de ele depinde o concluzie pe care o trage medicul asupra afecțiunilor pacienților – în funcție de ele, stabilește dacă e nevoie de operație, dacă există fracturi sau leziuni șamd. E un fel de a privi prin corpul unui om. Mi-aș dori să ajung să lucrez la spitalul ăsta, îmi place foarte mult să lucrez cu copiii și este un mediu unde m-am obișnuit și mă înțeleg cu tot personalul, am o relație foarte bună și deschisă cu asistentele și medicii. Relația mea cu pacienții depinde de la om la om - sunt unii părinți mai recalcitranți, stresați fiind de bolile de care suferă copiii, dar noi trebuie să îi tratăm cu calm. Dar celor mai mulți dintre copii le place să vină, îi păcălim, le zicem povești despre laserele alea, încercăm să-i calmăm, să stea liniștiți, să fie ceva obișnuit radiografiile, ceva care nu îi sperie, eventual să fie distractiv, să se simtă bine. La început aveam rețineri, îmi era milă de ei. Și acum îmi

e, dar e mai important e să încerc să ajut, să fac un copil să râdă, să glumesc cu el, să nu mai simtă boala pe care o are. De obicei interacționez cu 30-40 de copii pe zi.

„Profesioniști romi” este un proiect foarte util pentru toți beneficiarii de etnie romă, pentru că e un sprijin financiar și ne ajută să scăpăm de stereotipuri. Desigur, nu putem scăpa în totalitate, pentru că mulți oameni încă au preconcepții și o părere foarte proastă despre romi, dar cred că în viitor mentalitatea se va schimba și că încep și romii să aibă un cuvânt de spus. Când m-am înscris la studii nu aveam bani să mă întrețin pe tot parcursul facultății, dar bursa de care beneficiaz din proiect mă ajută foarte mult, pentru că am foarte multe proiecte de făcut la facultate și mă ajută cu transportul, manuale, studii, documentații pentru proiecte.

Asumarea publică a identității etnice este importantă, dar câteodată are și riscurile ei, pentru că lumea te privește altfel câteodată, sunt oameni care privesc romii ca pe niște hoți și poți să întâmpini piedici în ceea ce vrei să faci din cauza asta. Pe de altă parte, este ceva foarte important pentru sufletul tău să-ți recunoști etnia din care faci parte și să dovedești că nu ești cum cred unii, să dai un exemplu bun. De obicei, romii erau tratați cu indiferență înainte, dar acum sunt foarte relaxate lucrurile, sunt relații și de 20 de ani de prietenie dintre medici și unii dintre pacienții romi. Lucrurile s-au mai îmbunătățit, au început să fie și medicii mai toleranți, să nu mai eticheteze oamenii după înfățișare. Dar am fost în comunități de romi și am făcut niște investigații medicale pe teren și am întâlnit și persoane care s-au plâns de cadrele medicale din comunitatea lor, că nu le ajută. Erau persoane de etnie romă care nu aveau certificate de naștere, trăiau în sărăcie într-o comunitate izolată. Mulți nici nu se lasă ajutați, din neîncredere, pentru că au fost prea marginalizați tot timpul și au rămas cu ideea că ei acolo sunt numai ei și atât, sunt singuri și nu trebuie să aibă încredere în nimeni.

Mihaela Chiriac

Absolventă a specializării Tehnică Dentară de la Facultatea de Medicina Dentară din Iași

Absolventă și de Litere, specializarea Jurnalism

Asumarea identității este în mod clar importantă, iar eu nu am avut probleme să-mi asum și mă ajută mult și fizicul. Uneori oamenii nu credeau că sunt de etnie romă, pentru că nu corespundeam prejudecăților lor. Am mai simțit și o atitudine diferită din partea unor colegi sau profesori, dar nu atât de mult cum am auzit la alți colegi ai mei de etnie romă. Profesorii și colegii au început să mă aprecieze pentru că a contat cel mai mult felul meu de a fi, faptul că eram la fel de corectă și de silitoare, îmi dadeam tot interesul pentru studiu, participam la toate activitățile colectivului, aveam rezultate bune. Este foarte greu să schimb concepția pe care un om o are de foarte mulți ani, confirmată de părinți și de alți prieteni ai lui. Eu nu mi-am propus să schimb concepția cuiva, dar vreau să-i ofer un precedent, să înțeleagă că nu toți sunt la fel. Este foarte greu să schimb mentalități, și eu poate discriminez anumite persoane fără să-mi dau seama. Încerc să nu fiu atât de dură cu cei care discriminează, trebuie să vezi fiecare persoană în parte, încerc să-i înțeleg pe cei reticenți și să le ofer un precedent.

În tabăra din proiect am vizitat comunități foarte sărace de romi și când m-am întors m-am gândit că sunt o persoană norocoasă că m-am născut în familia mea, că am avut atâtea oportunități și am avut ocazia să studiez. Cea mai dramatică era situația copiilor din comunitățile de romi dezavantajate. Mulți ziceau că nu-și doreau să meargă la școală pentru că nu știau cu ce îi poate ajuta, de ce trebuie să se integreze. Copiii aceia nu sunt de condamnat,

pentru că, dacă nu știi un lucru, nu-l faci, iar refuzul ăsta de a merge la școală e cumva dat de părinți și de cei din jur. Copiii nu aveau vaccinurile făcute, erau într-o situație foarte dificilă, nu-mi imaginam că poate să fie atât de grav, impactul a fost foarte mare. E nevoie de un precedent – dacă o singură persoană din comunitate ajunge la facultate, devine un model și, peste încă o generație, vor vrea și mai mulți asta. Nu-mi doresc să fiu un model, ci pur și simplu să fiu un precedent și alți tineri să aibă și ei curajul să încerce, pentru că, dacă a fost cineva care a reușit, oricine poate să facă asta.

Laurențiu Oprica

Masterand Bioinginerie clinică
UMF Iași

Am 34 de ani și acum fac voluntariat la Clinica 3 Medicală la Spitalul Sf. Spiridon în vederea obținerii unui loc de muncă. Am doi copii, sunt căsătorit, fetița are șase ani, iar băiețelul are doi ani și jumătate. În situația în care mă aflu eu ca persoană, proiectul ăsta a fost un suport, fără el nu aș fi putut continua studiile, este destul de greu să te menții în sistem, îți trebuie cărți, instrumente medicale, Internet. După liceu m-am angajat ca șofer gestionar la o firmă de distribuție ziare și abia după zece ani m-am ambiționat, eram mai stabil financiar și am zis că este păcat să nu-mi continui studiile.

Citesc mereu ziarele și am tot respectul pentru domnul Raed Arafat. A avut o carieră deosebită și-l văd ca un model pentru generația actuală. A făcut serviciul SMURD, care este foarte necesar și îmi place de el că a venit dintr-o

țară străină și a reușit să se impună aici, și-a câștigat respectul, am văzut oameni care au ieșit în stradă ca să fie alături de el.

Tata lucrează aici la o tonetă de ziare, are 60 de ani, a lucrat la turnătoria Nicolina. Când era tânăr a fost lăutar, muzicant, și a făcut parte din fanfara de la Cosmești. Am cântat și eu la acordeon, la orgă, cu vocea, dar asta e o tradiție care de acum e cam pe ducă, s-au cam stricat treburile cu muzica, mai ales de când au apărut Internetul, calculatoarele, oamenii preferă să pună un DJ și să facă nunta, nu mai cheamă formații.

Din punct de vedere profesional, mă văd în sistemul medical. Aș prefera în străinătate, pentru că sunt alte condiții de trai, este o salarizare mai bună. Dacă s-ar ivi ocazia, mâine aș pleca. Dar nu pentru mine, să nu credeți că sunt un egoist, sunt recunoscător că mi-au oferit cei din țară sprijin, dar vreau ca copiii mei să nu ducă lipsa bucuriilor vieții, strictul necesar.

Aurelia Dulgheru

studentă în anul V la Facultatea de Medicină Dentară în cadrul UMF „Carol Davila”, București

Am ales cariera medicală pentru ca astfel să pot permite populației rome acces la servicii medicale și dentare de calitate.

Decizia de a mă dezvolta personal și profesional a fost cultivată de fratele meu, care este doctor la rândul lui (dar în chimie). Am învățat că orice bariera educațională poate fi depășită numai dacă îți dorești cu adevărat și ești dispus să muncești pentru asta.

Am susținut examenul de admitere la Facultatea de Medicină Dentară în anul 2009 și am promovat cu 85 de puncte, în condițiile în care în aceeași vară susțineam examenul de licență la prima facultate (Balneofiziokinetoterapie și Recuperare Medicală pe care am urmat-o în intervalul 2006-2009).

Mi-am dorit să urmez această facultate (n.r – Medicină Dentară) pentru a putea oferi un viitor mai bun copiilor și apropiaților mei.

Să fii student la Medicină Dentară implică sacrificii în ceea ce privește viața personală, însă am speranța că aceste sacrificii se vor materializa mai târziu.

Pe parcursul anilor de școală am legat relații de prietenie, mi-am putut face cunoștințe – profesori cu care țin legătura, medici de specialitate (care îmi pot răspunde la anumite întrebări), mi-am dezvoltat manualitatea și am învățat ce înseamnă răbdarea și precizia, abilități necesare unui viitor medic dentist.

Sunt hotărâtă să devin unul dintre cei mai de seamă specialiști în domeniul medicinei dentare. La finalul pregătirii academice, m-aș vedea lucrând într-o clinică stomatologică, alături de o echipă de specialiști de la care să învăț să practic la un nivel înalt, după care, în condițiile în care dobândesc experiență de lucru cu pacienții, să deschid propriul meu cabinet stomatologic. Nu este exclus să lucrez și în afara țării, dacă se va ivi ocazia, pentru a cunoaște tehnici moderne de lucru cu pacienții.

Programul de burse „O generație de profesioniști romi în domeniul medical”, a constituit pentru mine principala sursă de susținere financiară și morală, pentru a putea ajunge aproape de a-mi finaliza studiile în domeniul stomatologiei.

Dacă nu ar fi fost acest program de burse, tot mi-aș fi urmat visul de a studia medicina, însă nu aș fi putut fi centrată pe noțiunile teoretice și practice, din simplul motiv că ar fi trebuit să mă autoîntrețin financiar. Din anul 2008, când am participat la prima mea tabără națională „Advocacy în domeniul sănătății”, organizată de o întreagă echipă de specialiști în politici de sănătate pentru romi (Sastipen), planul meu de viață s-a schimbat radical. Mi-am

schimbat gândirea și aspirațiile, am reușit să îmi recunosc identitatea romă în public, cunoscând și alți colegi din țară, care treceau prin același „stigmat” și care aveau povești de viață asemănătoare cu a mea. Am învățat să îmi înving teama de a vorbi în public, de a-mi susține o cauză, prin jocurile pe care trainerii specializați în comunicare le-au implementat cu noi.

Astfel, prin intermediul programului de burse „O generație de specialiști romi în domeniul medical”, am avut oportunitatea de a mă concentra asupra studiului intens, am participat la o serie de congrese și conferințe naționale și internaționale, cu lucrări publicate în reviste de specialitate, și mi-am îmbunătățit cunoștințele de limba engleză.

De asemenea, mi-am putut achiziționa materiale didactice, instrumentar stomatologic și am primit susținere morală din partea mentorului meu, Andreea Oancea (medic dentist).

De aceea, doresc ca, după finalizarea studiilor și odată cu intrarea pe piața muncii, să realizez o campanie de acordare gratuită a serviciilor de consultație stomatologică în rândul grupurilor vulnerabile și să derulez un proiect de informare, educare și conștientizare asupra importanței igienei orale, pentru prevenirea afecțiunilor generale în rândul romilor.

Cristina Căldăraru

studentă anul IV, UMF Craiova

Încă din copilărie visam la o carieră în domeniul medical și, cu multă ambiție și perseverență, am reușit să intru în această lume. Faptul că mă și mențin pe această linie se datorează iubirii pentru meserie și plăcerii de a acorda ajutor atunci când este nevoie.

În anul 2010 am reușit să intru la Facultatea de Medicină Dentară din cadrul Universității de Medicină și Farmacie Craiova cu nota de 9.47 și mă mândresc cu faptul că m-am situat în primele 15 locuri.

Cred că într-adevăr primul an a fost puțin mai greu în sensul în care m-am trezit într-o lume total necunoscută, cu cerințe multe din partea profesorilor și o avalanșă de informații, venite toate brusc.

În urmă cu un an, am început să fac practică la un Cabinet de Stomatologie și pot să zic că o fac cu mare plăcere, dar și cu responsabilitate pentru pacienții și, mai ales, pentru sănătatea lor. Relația cu pacienții este foarte bună, reușind la rândul meu să acord informații și ajutor atunci când mi se cer.

Chirurgia dento-alveolară mă atrage foarte mult. Așa cum am spus și mai devreme, îmi plac provocările. Când voi termina anii de studiu, intenționez să emigrez sperând la o viață mai bună, într-o țară unde sunt sigură ca aș fi și mai apreciată pentru munca depusă din toate punctele de vedere.

Mădălină (Magdalena) Gangal

Anul I Postliceală Sanitară

Îmi place foarte mult domeniul medical și cel mai mult îmi doresc să lucrez cu copiii. Dacă știu că am contribuit la salvarea unei vieți și o persoană trăiește și datorită mie, asta mă împlinește, pentru că vreau să le fac bine celor din jurul meu.

Sper ca din anul doi să fiu la buget, să pot frecventa școala mai des și să aflu mai multe informații. Acum mă împart între școală și un loc de muncă, lucrez opt ore pe zi la un mall, prepar și servesc salate. Și îmi este foarte greu, câteodată sincer nu reușesc să ajung la școală, mai lipsesc. Dacă nu reușesc

să achit taxa, nu mai fac nimic, rămân la un serviciu banal și atât. Taxa de studii e 2300 de lei și salariul meu lunar e de 700. Muncesc pentru a face o școală.

Suntem 11 frați, eu sunt a opta dintre copii și sunt singura care a continuat studiile după liceu. Sora mea mai mică e a doua din familie care merge la liceu, vrea să devină profesor de sport. Ai mei s-au bucurat foarte mult când am fost admisă la școala postliceală, ei speră să reușesc să fiu cineva, să am o viață mult mai bună.

Dacă o să reușesc să învăț foarte bine engleza, aș vrea să plec în afară. Dar vreau să lucrez o vreme și în România, până la urmă e țara mea, sunt mai aproape de familie. În afară, singurul motiv pentru care m-aș duce e că se câștigă mai bine.

Cristian Pancu

absolvent de școală postliceală sanitară

Am luat bacalaureatul, dar am zis că o facultate degeaba o fac, pentru că sunt oameni cu două facultăți care nu au făcut nimic săracii.

Am zis să fac ceva căutat, de viitor, cum e meseria de asistent sanitar. Sincer, aș vrea să plec din țară, pentru că aici salariul e de mizerie, nu știu dacă ajunge la 1500 de lei, nu ești tratat ca atare, nu ai respectul pentru școala pe care ai făcut-o. Țasta e planul și visul meu, să fiu asistent în Franța peste câțiva ani. Nu sunt o fire foarte ambițioasă și multe mă descurajează, pentru

că în viața asta pe care am dus-o până acum am întâlnit multe obstacole cu privire la rasa mea. De exemplu, la un interviu nu te duci cu inima împăcată și cu curajul pe care trebuie să-l ai. Mă gândesc că angajatorul poate zice că sunt țigan, mă vede brunet și e reticent. Și din cauza asta am avut multe de pierdut, sunt sigur de chestia asta. Dacă puteam să aleg, aș fi ales să mă nasc în oricare țară în afară de România. Și, sincer să spun, dacă o întrebați pe bătrâna de lângă mine, cred că zice la fel.

Discriminarea apare din cauza altor persoane care sunt făcute publice. Sunt mediatizate numai exemplele rele, nu văd și eu la televizor că un rom e mare medic, un interviu de două minute nu văd. Mi se arată doar că „țiganul ăla a dat în cap, țiganul ăla a făcut așa”. Sunt mulți romi care nu trăiesc degeaba pe Pământ, au lucrat, au pregătire, au făcut și două-trei facultăți.

Acest proiect m-a ajutat în primul rând financiar. Salariile sunt cum sunt și nu avem destui bănuți să ne croim un viitor mai bun prin școală. Am profitat de această ocazie ca să-mi pot finaliza studiile. Tata este decedat, mama are o pensie de 350 de lei și mai are și câteva probleme cu sănătatea, plătește și pastile, și facturi, și nu-mi puteam permite să cer de la ea și nici nu avea de unde să-mi dea.

LECȚII ÎNVĂȚATE

experiența partenerilor

metodologia de selecție și evaluare a beneficiarilor

diversitatea activităților dedicate tinerilor implicați în program

dedicarea medicilor rezidenți, care au devenit mentori la rândul lor (programul de mentorat)

sesiunile de pregătire pentru elevii de liceu (programul de tutorat)

birocrația excesivă și imprevizibilă

motivarea elevilor din programul de tutorat

elevi care au renunțat la planul de a construi și urma o carieră medicală

DE ÎMBUNĂȚĂȚIT!

stabilirea numărului de elevi de liceu care pot beneficia de meditații pentru admiterea anuală la facultățile de medicină la maxim 30

extinderea sesiunilor de pregătire pentru toate disciplinele obligatorii pentru examenul de Bacalaureat.

sistemul de monitorizare și de evaluare periodică a indicatorilor și rezultatelor proiectului

implicarea în viitor a unor organizații care sunt strâns conectate cu mediul academic și care dețin competențe și instrumente de evaluare și monitorizare a elevilor și studenților

MESAJ PENTRU BURSIERI

Andreea Chelaru

manager de proiect

Pentru toți cei care au fost, sunt și vor fi studenți romi la medicină

Nu știu câți dintre voi vă considerați „studenți la medicină” și câți dintre voi, „studenți romi la medicină”. Câți dintre voi se pregătesc să devină „doctori” și câți, „doctori romi”?

Vă încurajez însă să alăturați profesiei, etnia voastră, ca pe un atuu, într-o sintagmă care să vă definească. În primul rând, pentru că voi deveniți cei din rândul întâi, avangarda. La voi se vor uita generațiile următoare care vor putea alege să contribuie la schimbarea atitudinii și mentalității oamenilor despre comunitatea romilor. Voi le veți arăta tuturor că performanța și profesia nu au legătură cu etnia, ci cu abilitatea și determinarea. În al doilea rând, pentru că voi, poate fără să vă dați seama, sunteți deja sau veți fi ceea ce am încercat să clădim împreună: o generație de specialiști romi în domeniul medical. Iar pentru asta, vă mulțumesc!

Ionuț Codreanu

editor coordonator

Pe la 13 ani visam la cariera de pilot militar pentru că găsisem mai multe avantaje care să-mi susțină decizia. Dintre toate, cel mai mult conta că aveam ocazia să flirtez cu prestigiul reprezentat, evident, de uniformă. Planul a început să scârțâie în seara în care domnul Florin, electronist și depanator amator, m-a pus la punct. În ochii și mintea lui, la cât de pricăjit eram, cel mult puteam aspira la titlul de mecanic de avioane. „Tu ai văzut cum arată piloții adevărați, Ionuț? Sunt ca brazii, bine făcuți, gata de luptă. Ce să cauți tu acolo?”

Pe la 14 ani, deși nu aveam strop de înclinații tehnice, eram gata-gata să dau la un liceu industrial. Pe vremuri, industria duduia și părea o carte câștigătoare pentru mine. Nu eram ahtiat după salopeta de miner, dar parcă mă vedeam oarecum purtând o caschetă albă de inginer. Noroc că pe la sfârșitul clasei a VIII-a m-a scos profesoara de matematică din subteranele deciziilor cruciale. Mi-a spus pe un ton ferm că nu se poate împăca cu gândul că voi ajunge un muncitor murdar și mi-a dat o singură temă. Trebuia să dau examen și să intru la secția de informatică a celui mai fițos liceu din oraș. Ceea ce aveam să și fac, cu niscaiva emoții. La nici două săptămâni de la începutul liceului, plimbam hârtii pe la biroul Directorului ca să mă transfer de la mate-info la filologie-istorie. Știam că nu am nicio șansă să mă împac vreodată cu științele exacte. Din noroc pur am reușit să conving „autoritățile” că un umanist bun e mai valoros decât un informatician prost.

La 30 de ani, mă uit în lista mea lungă de răsuceli și reevaluări ale „planului de carieră” și sunt uimit de răbdarea și energia oamenilor din jurul meu. M-au susținut necondiționat și mi-au tolerat capriciile sub umbrela lui „e important să-ți placă ce faci în viață, nimeni nu te judecă!”.

Și, tot la 30 de ani, am avut ocazia să intru în culisele unui proiect de trei ani, în care sute de tineri romi au putut să avanseze cu planul lor de a îmbrăca halatul alb și de a avea grijă de sănătatea noastră. Unii sunt deja medici rezidenți, alții încă mai fac gastrite în sesiuni sau se pregătesc să ne asigure servicii medicale umane și de calitate. De la unii dintre ei am aflat că „O generație de specialiști romi în domeniul medical” a fost o șansă în plus pentru a mai face câțiva pași în carieră. Dar, de la cei mai mulți, am aflat că acest proiect a fost singura carte pe care au pariat, în speranța că vor avea șansa să devină medici de carieră. Pentru ei nu există alt scenariu. Nu se pot răzgândi și nu pot face nazuri, pentru că așteptările față de ei sunt deja foarte mari. Ghinionul lor! Dacă ar fi visat să se facă piloți militari, nu i-ar mai fi luat nimeni chiar așa în serios.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2014
Investiție în oameni!

Copiii romi visează ce-i lăsam noi să viseze

Acum pot visa să ajungă **doctori**.
Peste 400 de burse în domeniul medicinei

În cadrul proiectului

**Profesioniști
Romi** în domeniul
medical

Proiect implementat de

Parteneri

ActiveWatch
Asociația Agrișii de Măslărică și Prisel

ROȘII
BOZANA

SASTIPEN

OPEN SOCIETY
FOUNDEDNESS

© garanția de calitate este în domeniul medical. Contract: POSDRU/16/25/2017

www.profesionistiromi.ro